

AHİRET BİLİNCİ VE RAMAZAN AYI

AYET : NİSA SURESİ – 136. AYET

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنزَلَ مِن قَبْلُ
وَمَن يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

MEALİ :

“Ey iman edenler! Allah’a, Peygamber’ine, peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin. Kim Allah’ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkâr ederse, derin bir sapıklığa düşmüş olur.” (NİSA SURESİ – 136. AYET)

Ölüm denen gerçek her gün yaklaşıyor. Her geçen gün, yaşlı olsun, genç olsun, bütün insanların ömür takviminden bir yaprak daha düşürüyor ve herkes kaçınılmaz biçimde hayatının sonuna doğru yol alıyor. Bunu, her gün yaşadığımız sayısız örneği ile görüp duruyoruz. Her canlının, her insanın hayatı son bulacak. Ancak ömrü sınırlı olan yalnız insan değil. İnsanı omuzlarında taşıyan dünya; onun içinde yer aldığı sistem ve bütün kâinatın da tıpkı canlılar gibi belli bir ömrü var. Bir gün gelecek kâinatın da ömrü tükenecek ve her şey yerle bir olacak, düzen bozulacaktır. Bu yeryüzünün ve bütün kâinatın “ömrünün” sonu olacaktır. Kâinatın bu müthiş olayı yaşayacağı güne “kıyamet günü” diyoruz. Ancak insanın ölümü, kâinat düzeninin bozulması ile kıyametin kopması her şeyin sonu değildir. Aksine, kıyametin ardından, bozulan düzen yeniden kurulacak, ölen herkes tekrar diriltilecek, ikinci ve sonsuz bir hayat başlayacaktır. Yüce Allah’ın kudreti ile gerçekleşecek olan .bu ikinci hayata, ahiret hayatı diyoruz

Bütün semavi dinlerin inanç esasları içinde, ahiret hayatına iman esası vardır. En son semavi din olan İslâm, ahiret hayatının varlığı üzerinde önemle durur. Tıpkı geçmiş semavi dinlerde olduğu gibi, bizim dinimizde de, her şeyin son bulmasından sonra ikinci ve sonsuz bir hayatın varlığına inanmak, nihai kurtuluşun temel şartları yani iman esasları arasında yer almaktadır.

“Ahiret” sözlük anlamı ile “evvel” kelimesinin zıddını ifade eder. İslâmî bir terim olarak, “öbür dünya”, “ölümden sonraki hayat” anlamında kullanılır. Buna göre dünya, canlıların yaşadığı ilk âlem, ahiret ise son âlemdir. Ahiret gününe iman, Allah’a iman esasından ayrı düşünülemez. Çünkü Allah’a iman etmek, O’nun bildirdiği hakikatlere de iman etmeyi gerektirir. İnanığımız Allah, bize ahiret gününün varlığını, orada müminlerin ulaşacağı nimetleri, kâfirlerin göreceği azabı haber vermiştir. Bu sebeple ahiret gününe inanmamız da kaçınılmaz olur. İşte şu ayeti kerime bize, ahirete imanın, İslâm’ın inanç temellerinden biri olduğunu bildirmektedir:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنزَلَ مِن قَبْلُ
وَمَن يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

“Ey iman edenler! Allah’a, Peygamber’ine, peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin. Kim Allah’ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkâr ederse, derin bir sapıklığa düşmüş olur.” (NİSA SURESİ – 136. AYET)

Kıyamet günü Kıyametin mutlaka kopacağını Kur’an, “Kıyamet mutlaka gelecektir.” (TAHA SURESİ – 15. AYET) diye haber vermektedir. Kâinattaki akıllara durgunluk veren düzen ve sistem o gün son bulacak, bambaşka ve dehşetli bir hal yaşanacaktır.

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْهَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ

“Yazılı kâğıt tomarlarının dürülmesi gibi, göğü düreceğimiz günü düşün. Başlangıçta ilk yaratmayı nasıl yaptysak, -üzerimize bir vaad olarak- onu yine yapacağız.” (ENBİYA SURESİ – 104. AYET)

Kıyametin kopması ile Yüce Allah’tan başka her şey yok olacaktır. Şu ayetlerde bu gerçek ortaya konmaktadır:

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا قَانٍ وَيَبْقَوُجُهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

“Yeryüzündeki her şey yok olacaktır. Ancak azamet ve ikram sahibi Rabbinin zatı baki kalacaktır.”
(RAHMAN SURESİ – 26/27. AYETLER)

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

“O’nun zatından başka her şey yok olacaktır.” (KASAS SURESİ – 88. AYET)

Kıyametin kopma zamanı her şeyi merak eden insan, kendi akıbetini doğrudan ilgilendiren kıyametin ne zaman kopacağını da elbette merak edecektir. Fakat hikmeti gereği, Allah Teâlâ kıyametin kopacağı zamanın bilgisini kendisine saklamış, yani onu gayb bilgileri arasına koymuştur. Şu ayet onların bu sorularına cevap olmak üzere inmiştir:

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَفِيِّهَا إِلَّا هُوَ تَقُلْتُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

“Sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar. De ki: ‘Onun bilgisi ancak Rabbinin katındadır. Onu vaktinde ancak o açıklayacaktır. O, göklere de, yere de ağır basmıştır. O, size ancak ansızın gelecektir.’ Sanki senin ondan haberin varmış gibi sana soruyorlar. De ki: “Onun bilgisi sadece Allah katındadır. Fakat insanların çoğu bilmiyor.” (A’RAF SURESİ – 187. AYET)

Cebrail’in, “Kıyamet ne zaman kopacaktır?” sorusuna, Peygamberimiz (SAV), “Bu konuda kendisine soru sorulan kimse, soruyu sorandan daha çok bilgiye sahip değildir.” cevabını vermiştir. Allah Teâlâ, kıyametin vaktini bildirmemekle beraber, onun yakın olduğunu haber vermektedir:

أَفْتَرَبِتِ السَّاعَةَ وَانْسِقَ الْعَمْرُ

“Kıyamet yaklaştı ve ay yarıldı.” (KAMER SURESİ – 1. AYET)

Ayette, Hz. Peygamber (SAV)’in bir mucizesine (ayın yarılması) işaret edilirken, kıyametin yaklaştığı da ortaya konmaktadır. Şu hadis-i şerif de bu konuyu vurgulamaktadır:

“Hz. Peygamber (SAV) işaret parmağı ile orta parmağını birleştirip göstererek, “Kıyametin gelmesi şu ikisi (arasındaki fark) gibi (yakın) iken ben gönderildim.” buyurmuştur.

وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

“Şüphesiz Rabbinin nezdinde bir gün, sizin saydığınız bin yıl gibidir.” (HACC SURESİ – 47. AYET)

Ayetinden hareketle söyleyebiliriz ki, kıyametin yakın oluşu bizim ölçülerimizden çok, kâinatın kendi ömrü içindeki bir oranlamayı ifade ediyor. Buna göre kıyametin yakın oluşu, kâinatın yaratılışından itibaren geçen zamana nispetle, kalan ömrünün çok az olduğunu ifade etmektedir, diyebiliriz.

KIYAMET ALAMETLERİ

Kur’an-ı Kerim’den ve hadis-i şeriflerden öğrendiğimize göre, kıyametin kopması yaklaşınca, ortalığı bir duman kaplayacak, bunun üzerine müminler nezleye yakalanmış bir hâle gelecek, kâfirler ise çok kötü ve zor bir duruma geleceklerdir. Deccal ortaya çıkacak ve ilâhlık iddiasında bulunacaktır. Dâbbetül arz denen bir mahlûk çıkacaktır. Güneş Batı’dan doğacaktır. İsa (AS)’ın yeryüzüne inerek, Hz. Peygamber (SAV)’in şeriatı üzere amel edecektir. Ye’cüc ve Me’cüc adlı iki kavim ortaya çıkıp, yeryüzünde fesat ve bozgunculuk çıkaracaklardır. Yeryüzünün doğusunda,

batısında ve Arap yarımadasında güneş tutulması olacaktır. Yemen’de büyük bir ateş ortaya çıkacaktır.

Bu saydıklarımız, kıyametin “büyük alametleri” diye nitelenen alametlerdir. Bunların dışında, hadis-i şeriflerde zikredilen ve “kıyametin küçük alametleri” diye anılan alametler de vardır. Bu hadiste bunlardan bir kaç zikredilmektedir:

“İlmin kaldırılması, cehaletin yerleşmesi, zinanın açıkça yapılması ve içkinin (çok) içilmesi, kıyametin alametlerindedir.”

Kabir hayatı ve berzah âlemi İnsan ölüp kabre konulunca, “Münker” ve “Nekîr” adlı iki melek gelip, onu sorguya çeker. Şu hadis-i şerif kabir ahvalini tasvir etmektedir:

“(Mümin) kul kabrine konup arkadaşları ve dostları geri dönüp gittiklerinde- ki ölü onların ayakbalarının sesini bile işitir- ona (“Münker” ve “Nekîr” adlı) iki melek gelir. Bunlar ölüyü oturturlar ve ona; “Şu Muhammed (SAV) denen kimse hakkında ne dersin (kanaatin nedir)?” diye sorarlar. Mümin de şöyle cevap verir: “Şahitlik ederim ki o, Allah’ın kulu ve Resulüdür.” Bunun üzerine ona melekler tarafından, “Ey mümin! Cehennem’deki yerine bak, Allah Teâlâ bu azap yerini, senin için Cennette (yüce) bir makam ile değiştirdi. Denilir. Hz. Peygamber (SAV); “O mümin, Cehennem ve Cennetteki iki makamını birden görür.” buyurmuştur. Fakat kâfir veya münafık olan ölü,(meleklerin bu sorusuna karşı); “Muhammed hakkında bir şey bilmiyorum. Halkın ona “peygamber” dedikleri bir sözü (işitir), ben de halka uyup söyledim, diye cevap verir. Bu iki melek tarafından kâfir veya münafığa;“ Hay anlamaz ve uymaz olaydın!” denilir, sonra da iki kulağı arasına demirden bir topuzla vurulur. Bu tokmağı yiyince öyle bir bağırır ki, bu feryadı insanlar ve cinlerden başka, bu ölüye yakın olan her şey işitir.”

İnsanın kabre konulması ile berzah âlemi denen ve tekrar dirilmeye kadar devam edecek olan süreç başlar.

KIYAMET HALLERİ

Kıyametin gerçekleşmesi ile daha sonra meydana gelecek olan bir takım olaylara ve yaşanacak hallere kıyamet ahvali, kıyamet halleri denir. Bunları şöyle sıralamak mümkündür:

1. KİYAMETİN KOPMASI: Mahiyetini ancak Allah’ın bildiği, “sûr” denilen bir boruya Allah’ın emri ile İsrâfil adlı meleğin üfürmesi ile kâinatın düzeni bozulacak, kıyamet kopacak, bütün canlılar ölecek, Allah’tan başka her şey yok olacaktır. Şu ayetlerde sûra birinci defa üfürülmesi ve kıyametin kopuş ânı anlatılmaktadır:

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ:

“Sûra üflenir ve Allah’ın dilediği kimseler dışında, göklerdeki herkes ve yerdeki herkes ölür.” (ZÜMER SURESİ – 68. AYET)

أَفْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مَّعْرُضُونَ. مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ:

“İnsanların hesaba çekilmeleri yaklaştı. Hâlbuki onlar gaflet içinde yüz çevirmekteler. Rab’lerinden kendilerine yeni bir öğüt (bir uyarı) gelmez ki, onlar mutlaka onu alaya alarak (kalpleri de gaflette olarak) dinlemesinler.” (ENBİYA SURESİ – ½. AYETLER)

2. ÖLDÜKTEN SONRA DIRİLTİLME (BA’S): Yine Allah’ın emri ile İsrâfil adlı meleğin “sûr”a ikinci defa üflemesi ile bütün insanlar tekrar diriltileceklerdir. Bu dirilme, ruhların cesetleri ile buluşup birleşmesi ile gerçekleşecektir. Öldükten sonra dirilmek, yok olan bedenlerin tekrar var edilmesi ve onlara hayat verilmesi olduğuna göre, her normal akıl, bir şeyi baştan yaratmakla onu

tekrar var etmenin eş değerde olduğunu; bir şeyi ilk defa yaratanın, onu tekrar var edebileceğini kabul eder. Şu ayetler bu gerçeği ifade etmektedir:

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ:

“O,başlangıçta yaratmayı yapan, sonra onu tekrarlayacak olandır. Bu, O’na göre (ilk yaratmadan) daha kolaydır.” (RUM SURESİ – 27. AYET)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْزُبْ عَنْهُم مِّنَ قَادِرٍ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ:

“Gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratmaktan yorulmayan Allah’ın, ölüleri diriltmeye gücünün yeteceğini görmediler mi? Evet şüphesiz O, her şeye hakkıyla gücü yetendir.” (AHKAF SURESİ – 33. AYET)

Bu sebeple öldükten sonra dirilmek kesin bir hakikattir:

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ:

“Çünkü kıyamet muhakkak gelecektir. Onda hiçbir şüphe yoktur ve şüphesiz Allah, kabirdeki kimseleri diriltecektir.” (HACC SURESİ – 7. AYET)

3. HAŞR: Yeniden dirilişin ardından, bütün mahlûkat, hesap vermek üzere bir araya toplanırlar. Bu toplantı yerine “mahşer” denir. Mahşerde toplama anı, çok zor ve sıkıntılı olacaktır. İnsanlar, melekler, cinler ve bütün hayvanlar bir arada haşrolacaklardır. Herkes kendi derdine düşecek, kimsenin kimseye bakacak hâli olmayacaktır. Hz. Peygamber (SAV): “Kıyamet gününde insanlar çıplak, sünnet olmamış ve yalın ayak bir halde (mahşere) geleceklerdir.” deyince Hz. Aişe (RA): “Ey Allah’ın Resûlü, kadın ve erkeklerin hepsi bir arada olunca birbirlerine bakmazlar mı?” diye sormuş, Hz. Peygamber (SAV) de; “Ey Aişe, o gün, insanların birbirlerine bakamayacakları kadar şiddetlidir.” cevabını vermişlerdir.

Burada haklı haksız ayrılacak, dünyada hakkı yenenler, zulme uğrayanlar, kendilerine haksızlık edenlerden haklarını alacaklardır. Resûlullah (SAV) şöyle buyurmuştur:

“Kıyamet gününde hakları sahiplerine mutlaka ödeyeceksiniz. Öyle ki, boynuzsuz koyunun hakkı, kendisine tos vuran boynuzlu koyundan alınıp, kendisine verilecektir.”

4. ŞEFAAT: Özür dilemenin ve kurtuluş fidyelerinin bir değer taşımadığı, dillerin tutulup konuşamayacağı kıyamet gününde ancak kendilerine, insanlar için şefaate etme izni verilenler konuşabilir. Peygamberler melekler, Allah’ın sevgili kulları şefaatte bulunacaklardır. Şu ayette buna işaret edilmektedir:

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

“Rahman’ın katında söz almış olanlardan başkaları şefaate hakkına sahip olmayacaklardır.” (MERYEM SURESİ – 87. AYET)

İnsanlar Âdem, Nuh, İbrahim, Musa ve İsa peygamberlere, kendilerine şefaate etmeleri için giderler. Onlar bu konuda özür beyan edince bu defa Hz. Muhammed (SAV)’e gelirler. Hz. Peygamber (SAV)’in iki yerde şefaati olacaktır. Birincisi, mahşerde toplanan insanların hesaplarının bir an evvel görülmesi ve o dehşet hâlinin bitmesi için edeceği şefaate. Buna “şefaate-i uzma” (büyük şefaate) denir. Bir de Peygamberimiz (SAV)’in kendi ümmetine özel şefaati olacaktır. Bu şefaate sayesinde sorguya çekilmeden cennete girenler olacaktır. Bir kısmının derecesi yükselecek, bir kısmının da günahları affolacak ve cennete girecektir. Resûlullah (SAV), “Benim şefaatem, ümmetimden büyük günah sahipleri içindir.” buyurmuştur. Küçük günahları, nafil ibadetlerin affettireceğini yine Peygamberimiz (SAV) haber vermiştir.

5. KİTAP: Dünya hayatında herkesin yaptıkları, görevli melekler tarafından kaydedilmektedir.

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ

كِرَامًا كَاتِبِينَ

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ

Hâlbuki üzerinizde, muhakkak bekçiler, değerli yazıcılar vardır. Onlar yapmakta olduklarınızı bilirler.”(İNFİTAR SURESİ – 10/12. AYETLER)

İşte kıyamet gününde bu kayıtların tutulduğu “amel defterleri” (kitap) herkese teslim edilecek ve kimse yaptıklarını inkâr etme imkânı bulamayacaktır.

وَكُلِّ إِنسَانٍ أَلزَمْتَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخِرْ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا: إقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى
بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا:

“Her insanın amelinin boynuna yükledik. Kıyamet günü kendisine, açılmış olarak karşılaşacağı bir kitap çıkaracağız. ‘Oku kitabımı! Bugün hesap görücü olarak sana nefsin yeter’ denilecektir.” (İSRA SURESİ – 13/14. AYETLER)

Kitapları sağ yanından verilenlerin hesapları kolay olacaktır. Sol yanından verilenler ise zorda kalacaklardır. Yaptıklarını inkâr etmeye kalkışanlara karşı; dilleri, elleri ve ayakları şahitlik edecektir. Yüce Allah, bu gerçeği şöyle haber veriyor:

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

“İşlemiş oldukları günahattan dolayı, dillerinin, ellerinin ve ayaklarının, kendi aleyhlerine şahitlik edeceği günde, onlara çok büyük bir azap vardır.” (NUR SURESİ – 24. AYET)

6. SUAL, HESAP VE MİZAN: Mahşerde toplanan insanlar muhakeme edilecekler, sualler sorulacak ve herkes dünyada yaptıklarının hesabını verecektir. Şu ayetler sual ve hesabın hak olduğunu göstermektedir:

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ: عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

“Rabbine and olsun, onların hepsine yapmakta olduklarını mutlaka soracağız.” (HİCR SURESİ – 92/93. AYETLER)

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ: وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ

“Şüphesiz onların dönüşü ancak bizedir. Sonra onların sorguya çekilmesi de sadece bize aittir.” (FECR SURESİ – 25/26. AYETLER)

Herkesin dünyada yaptığı ameller, mahiyetini ancak Allah’ın bildiği bir “terazi” ile tartılacaktır. Yüce Allah şöyle buyuruyor:

وَتَصَعَّ الْمَوَازِينَ الْعِشْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِنْقَالِ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا
وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ:

“Kıyamet günü için adalet terazileri kuracağız. Öyle ki, hiç bir kimseye zerre kadar zulmedilmeyecek, (yapılan iş) bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, onu getirip ortaya koyacağız. Hesap görücü olarak biz yeteriz.” (ENBİYA SURESİ – 47. AYET)

7. **SIRAT**: Hesapların görülmesinden sonra herkes, cehennemde bulunan ve mahiyetini bizim bilemediğimiz “sirat” üzerinden geçecektir. Günahı sevabından az olanlar buradan güvenli bir şekilde geçecek, diğerlerini cehennem kendine çekecektir. Şu ayetlerde “sirat” yolculuğuna işaret vardır:

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا

“(Ey insanlar!) Sizden cehenneme varmayacak hiç kimse yoktur. Rabbin için bu, kesin olarak hükme bağlanmış bir işittir.” (MERYEM SURESİ – 71. AYET)

8. **CENNET VE CEHENNEM**: Kıyamet gününün son merhalesi, en büyük mükâfat ile en büyük cezanın gerçekleşeceği merhalelerdir. O ana kadar tamamlanan işlemler sonunda, mümin olup sevapları günahlarından çok olduğu ortaya çıkanlar, ebediyen içinde kalmak üzere cennete girerler. Günahları sevaplarından çok olan müminler, cezaları miktarınca kalmak üzere cehenneme girerler. Cezaları bitince cehennemden çıkıp cennete girerler.

وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُودٍ

“Mutlu olanlara (müminlere) gelince, gökler ve yerler durdukça, içinde ebedi kalmak üzere cennettedirler. Ancak Rabbinin dilemesi başka. Bu, onlara ardı arası kesilmez bir lütuf olarak verilmiştir.” (HUD SURESİ – 108. AYET)

Kâfirler ise ebedi olarak cehennemde kalacaklardır. Allah hepimizi bu kötü sonuçtan korusun. Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor:

فَأَمَّا الَّذِينَ سَفُؤُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ

“Mutsuz olanlara (kâfirlere) gelince, onlar cehennemdedirler. Onların orada şiddetli bir soluyuşları vardır. Onlar, gökler ve yerler durdukça, orada ebedi olarak kalacaklardır.” (HUD SURESİ – 106/107. AYETLER)

AHİRETE İNANMANIN İNSAN RUHU ÜZERİNDEKİ OLUMLU ETKİLERİ

İnsan hayatı ile dünyanın varlığı ancak, sonunda bütün yapılanların sorgulanacağı bir ahiret hayatının olmasıyla bir anlam kazanır. Aksi takdirde hayatın ve dünyanın hiçbir anlamı olmadan inananın hayatına tam bir ümitsizlik hâli hâkim olur. Ahirete iman, insana sonsuzluğun yolunu açarken, ölümün de bir son olmadığını bildirmektedir. Ahiret inancına sahip insanın hayatında, bir disiplin hâkim olur. Sorumluluk duygusu en üst düzeydedir. Buna bağlı olarak, haklar ve görevler dengesi sağlanır, bencillik, aşırı hırs ve dünyaya bağlılık; yerini sakın, vakar dolu, güven duygusunun hâkim olduğu bir hayata bırakır. Ahirete inanan bir insan için mezarlıklar; yokluğa açılan birer kapı değil, gerçek hayata, ebedî yaşayışa giden yolun başlangıcıdır. Bu dünyada yapılacak her türlü işin hesabının verilecek olması, insana dünya hayatını çok iyi değerlendirme eğilimini kazandırır.

Kısaca söylemek gerekirse; ahiretle ilgili olarak ortaya koyduğumuz bu bilgilerin tamamı, duyularla elde edilen bilgilerden değil, ancak ayet ve hadislerden elde edilebilen bilgilerdendir. Bu iki kaynağın dışında hiçbir kaynaktan, ahiretle ilgili bilgi edinmek mümkün değildir. Bu dünya hayatı geçicidir. İnsanlar imtihan için yaratılmıştır. Herkesin davranışlarının adaletli bir şekilde karşılığını görmesi için, hiçbir yan etkinin bulunmayacağı, adil bir mahkemenin ve adalet ortamının gerçekleşmesi kaçınılmazdır. Aksi takdirde, yeryüzündeki haksızlıklar ve zulümler, yapanın yanı sıra kâr kalır. Böyle bir durum akla aykırıdır. İşte bu sebeple, herkesin yaptıklarının hesabını vereceği bir ikinci hayat zorunludur. Bütün semavî dinlerin temel ilkeleri arasında, öldükten sonra dirilme ve

ebedi olan ikinci bir hayatın varlığı inancı yer almaktadır. Ahiret inancı, insanı boşluktan ve ümitsizlikten kurtarır, ilâhî adaletin gerçekleşecek olması, azmi ve gayreti arttırır. Ölüm bir yok oluş değil, asıl ve sonsuz hayatın bir başlangıcıdır.

Ahirete İmanın Faydaları:

1. Kişiyi Kendisiyle Barıştıır:

Ahirete iman eden kişi; ölümü bir son olarak görmez. Bilakis, ölüm ebediyete giden yolun başlangıcıdır. Ahiret inancı zayıf olan kişiler bir gün ölüp gideceğini, her şeyin biteceğini, sahip olduklarını yitireceğini düşünerek dünya hayatında ölüm korkusuyla mutsuz olarak yaşarlar.

2. Hayatı Kontrollü Yaşamayı Sağlar:

Ahiret gününe iman eden kişi; bu dünyadaki davranışlarına dikkate ederek yaşar. Hesap günü küçük, büyük tüm amellerin sorgulanacağını bilen kişi amellerinin karşılığında ceza ya da mükafat alacağını bilir. Bunu bilerek yaşamakta kişiye daha kontrollü yaşamayı öğretir.

Rasulullah buyurdular ki:

«لَا تَزُولُ قَدَمُ ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ، عَنْ عُمْرِهِ فِيمَ أَفْتَاهُ، وَعَنْ»
«سَبَائِهِ فِيمَ أَبْلَاهُ، وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَقِيمَ أَنْفَقَهُ، وَمَاذَا عَمَلَ فِيمَا عَلِمَ»

“Kul kıyamet günü beş şeyden sorulmadıkça ayakları oynamaz;

Ömrünü nerede tükettiğinden

Gençliğini nerede geçirdiğinden

Malını nerede kazandığından

Malını nerede harcadığından

İlmiyle nasıl amel ettiğinden[10]

•
وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ تَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ تَوَابَ
الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ

•
“Allah’ın izni olmaksızın hiçbir nefis için ölmek yoktur. O, süresi belirtilmiş bir yazıdır. Kim dünyanın yararını (sevabını) isterse ona ondan veririz, kim ahiret sevabını isterse ona da ondan veririz. Biz şükredenleri pek yakında ödüllendireceğiz.” (Ali İmran, 145)

3. Toplumsal Fayda Sağlar:

Ahlaki değerlere sahip çıkan ve dikkat eden, doğruluktan ödün vermeyen, saygı ve sevgi çerçevesinden ayrılmayan bir toplum oluşturmak ancak ahirete iman ile mümkündür.

Bir toplumda herkes ahiret inancıyla hareket ederse kişiler arasında hoşgörü, barış, sevgi, saygı bağları güçlenir. Bu dünyadaki hayatımızın bir gün son bulacağını, ebedi bir hayatın bizi beklediğini ve bu hayatta dünyada ektiğimiz tohumların meyvelerini alacağımızı düşünürsek böyle bir toplum olabilmek mümkün.

Bunu düşünerek yaşayan kişiler başkalarına zarar vermekten çok faydalı olabilmeyi çabalar. Bu da toplum olarak iyileşmeyi sağlar.

4. Sabır ve Metanet Duygusunu Güçlendirir:

Ahirete iman eden kişi, bu dünya da karşılaştığı zorluklara karşı sabırlı olması gerektiğini bilir. Bu dünyanın fani olduğunu ve gerçek hayatın ahiret hayatı olduğunu bilen insan; hastalık, ölüm, haksızlık, iftira, yoksulluk gibi durumlar karşısında sabırla ve metanetle hareket eder. Çünkü bu haline sabırla şükrederse Allah’ın onu ahirette mükafatlandıracağını düşünür.

Bu sebeple kişiler karşılaştığı zorluklar ve olumsuzluklar karşısında isyana düşmeden bunun da gelip geçici olduğunu düşünüp tevekkülü elden bırakmazlar.

Ahirete İmanın İnsana Kazandırdıkları:

Ahirete iman her şeyden önce insana bir hedef ve yön verir.

Yaratılıştaki gaye, hikmet ve hedefi öğretir. Bu inanca sahip olan kişilerin oluşturduğu toplum doğruluktan ayrılmaz. Kazancını doğru yerlerde arar. Hileye, aldatma ve rüşvete yaklaşmaz. Kendi hakkını bildiği gibi başkalarının hakkını da gözeterek kimseye haksızlık yapmaz.

Çünkü mükâfat ve ceza gününün varlığına inanarak herkesin bu dünyada yaptıklarının hesabını Allah'ın huzurunda vereceğini bilir. Bu inanç, insanların kalbinde barış duygularının gelişmesine yol açar. Barış duygusu ile adalet gerçekleştirilir. Adalet duygusuna sahip olan insan da kendisini mutlak adaletin gerçekleşeceği kıyamet gününe tam anlamıyla hazır duruma getirir.

Hayat boyu karşılaştığı zorluklara katlanmasını sağlar. Ahirete iman, insanı hayır işlemeye, kötülüklerden kaçınmaya ve üstünlükleri benimsemeye yöneltir. Ahirete inanan kişi, son nefesini verme anında geçmişini düşünür, yaptığı hayırlı işlerden dolayı huzur duyar. Çünkü ölüm onun için bir yok oluş değil, sonsuz bir yaşamın başlangıcıdır. Ahiret inancı dünya yaşamına aşırı bağlılığı önler. Başkalarına karşı iyilik etme fikrini geliştirir.

Hukuki ve Ahlaki yönden çok önemli bir yaptırım olur. Her insanın başına bir polis veya asker dikemeyeceğimize göre ahirette hesap verme duygusu insanların kendi kendilerini kontrol etmelerini sağlar. Toplumda şiddet ve terör olayları azalır. İşlemiş olduğu her hareketin, söylemiş olduğu her sözün kaydedildiğine ve mutlaka ahirette onun hesabını vereceğine inanan kimse, daha dikkatli hareket etmek, konuştuğu sözlerin kötü ve gönül kırıcı olmamasına özen gösterir.

Bu yüzden dünya ahiretin tarlasıdır. Dünya tarlasına ne ekilirse ahirette de o biçilir. Onun için her insan ölüm gelmeden önce aklını kullanıp dünyanın değerini bilmelidir. İnsan dünyaya bir kez gelir ve ölüncüye kadar ne yapabilmiş ise onu azık olarak ahirete götürür. İyilik yapmış olan, gittiği yerde o iyiliğin sevap ve ödülünü bulur. Kötülük yapanlar da onun cezasını görürler. Bu yüzden ahirette yiyeceğimiz azığı şimdiden iyi hazırlamaya çalışmalı ve ahirete yarayacak hayırlı işler yapmalıyız.

Elbette ki dünya hayatı ahiretin yanında daha kısadır. Göz açıp kapanıncaya kadar geçer. İnsanlara verdiği mutluluk sınırlıdır. Fakat kazanmak istediğimiz ahiretin yolu bu dünyadan geçer. Bu yüzden her insanın bu dünyayı elde etmeye çalışması gerekecektir. Gerçek müslüman hiç ölmeyecekmiş gibi bu dünya için, yarın ölecekmiş gibi de ahiret için çalışır. Ahireti kazanacağım diye dünyayı ve nimetlerini terk etmemeli, dünyayı kazanacağım diye ahiret için hazırlık yapmayı ihmal etmemelidir. Ne dünya için ahireti, ne de ahiret için dünyayı terk etmemelidir. Her ikisine de eşit ağırlık vererek hem bu dünyayı hem de ahireti kazanmaya çalışmalıdır. Böylece dünya-ahiret dengesini kurmalıdır.

Çünkü ahirette vereceği hesabın korkusuyla, dünyada kimseye zulüm ve kötülük yapmazlar. İnsanları sever ve yardım ederler. Açgözlü olmazlar, kötülük düşünmezler. Allah'ın hoşnutluğu ve rızasını kazanmak ve cennetle ödüllendirilmek için sürekli iyilik yaparlar. Ahirete inanan kişi kendisine verilen görevi eksiksiz ve zamanında yapmaya çalışır. Çünkü yapmadığı takdirde bunun hesabını ahirette vereceğini bilir. Kendisine bir şey emanet edildiğinde ona ihanet etmez. Güven duyulan bir insan olur. Başkalarının malına, canına, namusuna, hakkına ve hürriyetine zarar vermez. Böyle kimselerin oluşturduğu toplumda karşılıklı sevgi, saygı ve güven olduğu gibi huzur ve mutluluk da olur. Ahiret inancı, kişilerin birbiriyle yardımlaşmalarını, birlik, beraberlik ve dayanışma içerisinde olmalarına katkıda bulunur. İnsan daima iyiyi ve doğruyu araştırır. Hazıra konmayı, kısa yollardan haksız kazançlar elde etmeyi düşünmez. Dinin emir ve yasaklarından, güzel ahlakın kurallarından ayrılmaz. Kimseye kötülük etmez, zarar vermez. Zamanını ve kendisine verilen nimetleri boşa harcamaz. Aklını, bilgisini ve gücünü israf ederek kötüye kullanmaz. Düzenli ve huzurlu olur. İnsanlara saygılı ve merhametli olur.

Bu inanca sahip kişi, dini ve dünyevi görevlerini eksiksiz yerine getirir.

Bu inanç kişilerin ümitlerini yeniler. Acılarını hafifletir.

Ahirete iman insanda tam bir sorumluluk duygusu getirir.

Unutmamamız gereken bir husus, cennet ve cehennem bu dünyada kazanılacağıdır.

Ahireti kazanmak için dünyayı hor görmemiz ve kötülememiz gerekmez.

Ahirete inanan insanlar huzurlu ve mutludurlar